

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIUS

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės
administracijos direktoriui

IŠVADA

DĖL GARANTIJOS SUTEIKIMO

2015 m. gruodžio 21 d. Nr. AI-12
Pasvalys

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, atsižvelgdami į Pasvalio rajono savivaldybės administracijos raštus¹, atlikome ribotos apimties finansinį auditą Savivaldybės administracijoje, kurio metu įvertinome Savivaldybės finansinę būklę ir galimybę priimti ilgalaikius skolinius įsipareigojimus ir t e i k i a m e išvadą dėl garantijos suteikimo. **Šia išvada keičiame 2015 m. rugpjūčio 17 d. išvadą Nr. AI-10 „Dėl garantijos suteikimo“.**

Savivaldybės administracija prašo pateikti išvadą dėl 12 888 Eur garantijos suteikimo UAB „Pasvalio butų ūkis“. UAB „Pasvalio butų ūkis“, kaip Savivaldybės administracijos partneris², kartu su Savivaldybės administracija vykdo projektą „Daugiabučio gyvenamojo namo *Vyšnių g. 12*, Pasvalyje, atnaujinimas, didinant jo energijos vartojimo efektyvumą“. UAB „Pasvalio butų ūkis“ ketina imti kreditą iš komercinio banko daugiabučio namo *Vyšnių g. 12*, Pasvalyje būsto savininkų, kurie turi teisę į kreditą, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) bei palūkanų apmokėjimą iš Savivaldybės biudžeto lėšų, naudai, namo atnaujinimo įnašų daliai apmokėti.

Savivaldybės taryba įsipareigojo užtikrinti projekto „Daugiabučio gyvenamojo namo *Vyšnių g. 12*, Pasvalyje, atnaujinimas, didinant jo energijos vartojimo efektyvumą“ išlaidų dalinį finansavimą 2012–2013 metais – ne mažiau 15 procentų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, padengti visas netinkamas, tačiau projektui įgyvendinti reikalingas išlaidas bei tinkamų finansuoti išlaidų dalį, kurių nepadengia projekto finansavimas ir pavedė Pasvalio rajono savivaldybės

¹ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2015 m. liepos 23 d. raštas Nr. ARB-1553 „Dėl išvados pateikimo“ ir 2015 m. gruodžio 18 d. Nr. ARB-2586 „Dėl garantijos sumos padidinimo“.

² Pasvalio rajono savivaldybės administracijos ir UAB „Pasvalio butų ūkis“ 2011-10-26 partnerystės sutartis Nr. ASR-526.

administracijai, padengus nurodytas išlaidas, išieškoti iš gyventojų fizinių arba juridinių asmenų, kuriems nuosavybės teise priklauso gyvenamosios bei negyvenamosios patalpos, regreso (atgręžtinio reikalavimo) teise padarytas išlaidas³.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija skyrė finansavimą regionų projektų planavimo būdu pateiktam Savivaldybės administracijos projektui „Daugiabučio gyvenamojo namo *Vyšnių g. 12*, Pasvalyje, atnaujinimas, didinant jo energijos vartojimo efektyvumą“ (paraiškos kodas Nr. VP3-1.1-VRM-03-R-51-006) (toliau – Projektas) įgyvendinti – iki 945 830,22 Lt (273 931,36 Eur) iš Vidaus reikalų ministerijos programos „Regionų plėtros ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos programų įgyvendinimo užtikrinimas“ (Europos Sąjungos lėšos) (programos kodas 3.103)⁴.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 28 punkte nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams, tarp jų pagal Vyriausybės patvirtintas programas savivaldybių įgyvendinamiems energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektams, finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) išvadą.

Dėl Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitų

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas arba teikti garantijas dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų paskolų, naudojamų tik investicijų projektams finansuoti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių⁵ (toliau – Taisyklės) 4 punktu nustatyta, kad savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų: savivaldybės skolos limitą, į kurį

³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. lapkričio 30 d. sprendimas Nr. T 1-161 „Dėl pritarimo daugiabučiui namui modernizuoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis“.

⁴ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2012 m. kovo 12 d. įsakymas Nr. 1V-203 „Dėl finansavimo skyrimo projektui, finansuojamam pagal 2007–2013 m. sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ įgyvendinimo priemonę VP3-1.1-VRM-03-R „Daugiabučių namų atnaujinimas pirmiausia didinant jų energijos vartojimo efektyvumą“.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas; savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje; savivaldybės garantijų limitu, į kurį įskaitomi savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas.

Pažymime, kad Savivaldybės prisiimti skoliniai įsipareigojimai pagal garantijas yra įskaičiuojami į Savivaldybės skolos ir metinio grynojo skolinimosi limitus.

Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatyta, kad savivaldybių skolinimosi ir skolos limitai (toliau – skolinimosi limitai) skaičiuojami nuo minėtu įstatymu patvirtintų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos savivaldybės biudžetui sumos⁶ (toliau – prognozuojamos pajamos). Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytus skolinimosi limitus ir šiuo įstatymu nustatytą prognozuojamų pajamų dydį – 11 035 253 Eur, taikomą 2015 metais skaičiuojant Pasvalio rajono savivaldybės skolinimosi limitus, maksimalūs Savivaldybei 2015 m. taikytini skolinimosi ir skolos rodikliai pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. Savivaldybės skolinimosi limitai 2015 metams

Rodiklis	Leidžiama maksimali riba	
	Eur	Proc.
Savivaldybės skola	7.724.677	70
Metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma	1.655.288	15
Savivaldybės garantijų limitas	1.103.525	10

Duomenys apie faktinę Savivaldybės skolą 2015 m. rugsėjo 30 d. (paskutinis ataskaitinis laikotarpis) pateikiami 2 lentelėje.

⁶ 2014 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XII-1408 11 straipsnio 1 dalis.

2 lentelė. Savivaldybės skolinimosi rodikliai 2015 m. rugsėjo 30 d.

Rodiklis	Eur	Proc.
Savivaldybės skola, iš jų	3.547.970	32,15
pagal paskolos sutartis	3.240.314	
pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis	25.361	
nepaimtas paskolų likutis	282.295	
Metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma	196.232	1,8
Savivaldybės suteiktos garantijos	6.343	0,06

Šaltinis – Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Finansų ir Apskaitos skyrių apskaitos duomenys.

Dėl UAB „Pasvalio butų ūkis“ numatomos imti paskolos

UAB „Pasvalio butų ūkis“ pateiktais duomenimis, renovuotame daugiabučiame name Vyšnių g. 12, Pasvalyje yra septyni butai, kurių savininkai turi teisę į kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti ir palūkanų apmokėjimą iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Preliminariu apskaičiavimu, šių butų savininkų nuosavo indėlio įnašo, paskaičiuoto jų nuosavybės teise priklausančiam plotui, dalis į namo renovaciją sudaro apie 10 700 Eur. Papildomai šių butų balkonų įstiklinimui ir bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomų patalpų langų pakeitimui reikalinga 2188 Eur. Iš viso daugiabučiame name Vyšnių g. 12, Pasvalyje septynių butų, kurių savininkai turi teisę į kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti ir palūkanų apmokėjimą iš Savivaldybės biudžeto lėšų, dalis sudaro 12 888 Eur.

Šių septynių butų savininkai pritarė namo renovacijai ir 2015 m. rugpjūčio 6 d. UAB „Pasvalio butų ūkis“ suteikė raštišką įgaliojimą imti kreditą jų naudai įnašams ir palūkanoms padengti, kurį apmokėtų savivaldybė iki tol, kol butų savininkai turės teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją.

Vadovaujantis Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimo už asmenis, turinčius teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, tvarkos aprašo⁷ 7 punktu, teisė į kredito ir palūkanų apmokėjimą nustatoma laikotarpiui, kuriam nustatoma teisė į būsto šildymo išlaidų kompensaciją.

Atkreipiamo dėmesį į riziką, kad, pasikeitus aplinkybėms, būsto savininkas gali prarasti teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, o tuo pačiu ir į kredito ir palūkanų apmokėjimą iš Savivaldybės biudžeto lėšų.

⁷ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. D1-174/A1-116 „Dėl kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimo už asmenis, turinčius teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Civilinio kodekso 6.90 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *garantija laikomas vienašalis garanto įsipareigojimas garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kitam asmeniui – kreditoriui, jeigu asmuo – skolininkas prievolės neįvykdys ar ją įvykdys netinkamai, ir atlyginti kreditoriui nuostolius tam tikromis sąlygomis (skolininkui tapus nemokiam ir kitais atvejais). Garanto atsakomybė yra subsidiari.*

Išvada: 2015 metų skolinimosi limitai leidžia Savivaldybei suteikti garantiją UAB „Pasvalio butų ūkis“ dėl 12 888 Eur ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti ėmimo iš banko.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė